Monika Hulíková

POD STOLEM

aneb NEOBYČEJNÁ CESTA MALÉHO DROBKA

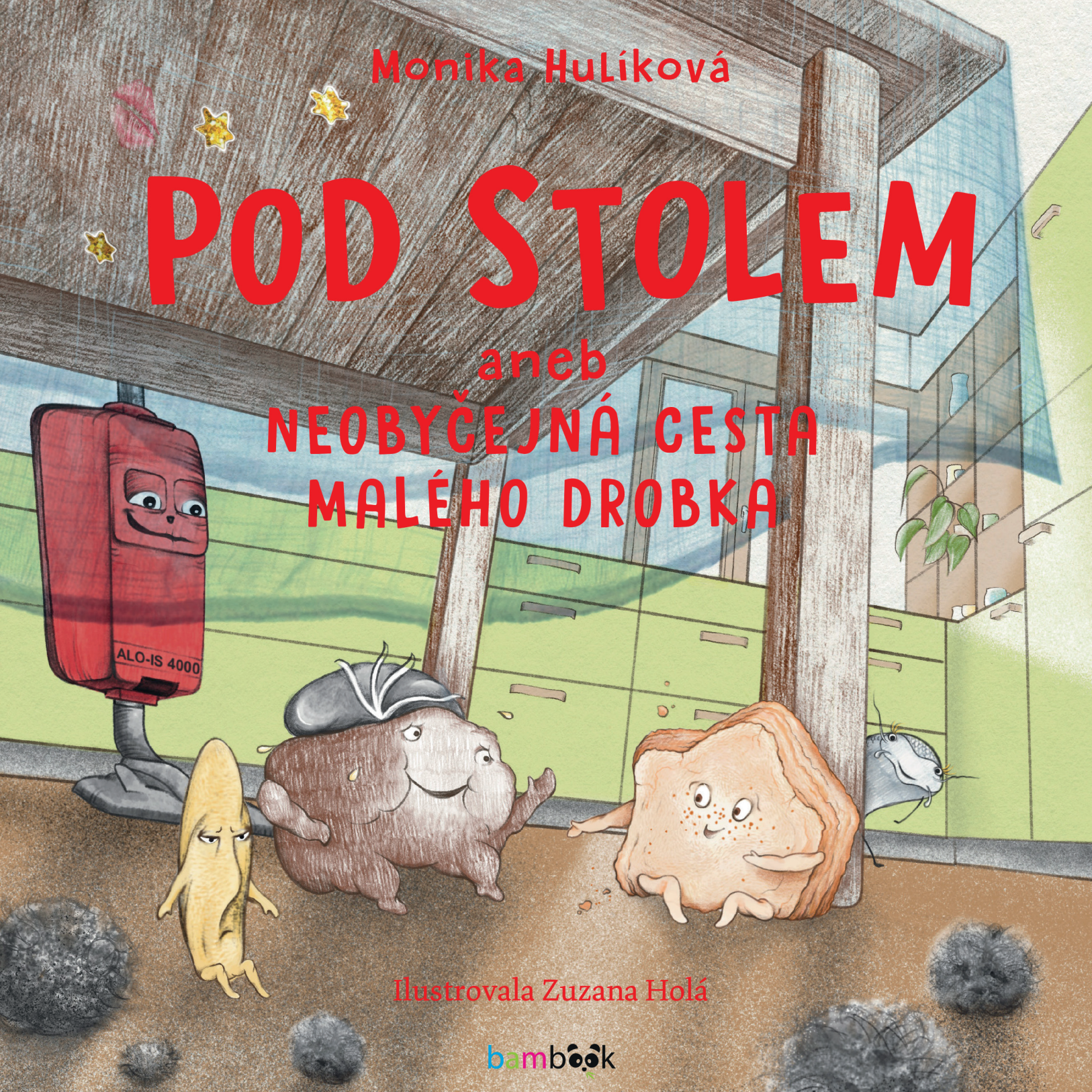

Ilustrovala Zuzana Holá

bambook

bamboo

Monika Hulíková

POD STOLEM

aneb NEOBYČEJNÁ CESTA MALÉHO DROBKA

Ilustrovala Zuzana Holá

bambook

Text © Monika Hulíková, 2024
Illustrations © Zuzana Holá, 2024
Graphic design © Klára Šimečková, 2024

Co se doma upeklo?

Útulné kuchyni, kde často voněly maminčiny dobroty, vládl léty prověřený jídelní stůl. Kdysi dávno ho z tmavého dubového dřeva vyrobil zručný truhlář a zub času se na něm na první pohled podepsal jen nepatrně. Kdybyste si ho ale prohlédli zblízka, zjistili byste, že jeho silné nohy neunikly pozornosti červotoče, který v nich zanechal spleť chodbiček.

U toho stolu teď seděla holčička. Jmenovala se Violka, ale pro její kučeravé vlásky, které se jí na hlavě kroutily do nespočtu drobných lokýnek, jí maminka často říkávala Kudrlinka.

Labužnicky chroupala čerstvě upečenou zázvorovou sušenku a pohupovala u toho nožkama. Bačkůrky jí u toho sklouzly z nohou, a tak se jí prstíky spokojeně vlnily.

U kuchyňské linky naproti poklízela maminka po společném pečení vánočního cukroví. Když zaslechla dcerčino pomlaskávání, podívala se přes rameno a spiklenecky zamrkala:

„Povedly se, co Kudrlinko? Děkuju, žes mi pomáhala. Ale stejně to určitě dopadne jako každý rok. Nejdřív se po nich můžete utlouct a na Štědrý den si jich s tatínkem zase ani nevšimnete!“

Violka se pokusila ohradit a vyprskla přitom z plné pusy na stůl pár drobečků. Maminka je hned hbitě smetla do dlaně. U dřezu si ruce důkladně oprášila a vyhlédla přitom ven širokým oknem. Ten pohled měla moc ráda.

Dům stál na kopci a bylo odtud vidět na protější lesnaté stráně. Ty se ale teď topily v šedivém oparu, jak se na ně už od brzkého rána snášel hustý déšť. Ač byl prosinec, vzduch byl cítit skoro jarním teplem a po sněhu ani památky.

Jako by se počasí snažilo kalendář ošálit.

„Skočím ještě do prádelny a pak ti pomůžu s domečkem,“ prohlásila maminka a zmizela z kuchyně do chodby.

Violka chtěla mamince u prádla pomáhat, jenže nejdřív musela vymyslet, jak naložit s nepřiznanými drobečky, které jí skončily v klíně, i s těmi, které se jí nalepily na prstíky.

Na společné pečení si i přes maminčiny protesty totiž prosadila své oblíbené šaty. Teď po nich starostlivě přejela očima. Maminka měla pravdu, tyhle sušenky vážně hrozně drobí.

Dlouho se ale nerozmýšlela a utřela si dlaně o punčocháče. Zbývalo jen po vzoru maminky ručky lehce oprášit.

Jeden drobeček jí ale navzdory veškeré snaze v klíně zůstal. Violka ho uchopila mezi palec a ukazováček a chvíli si ho pozorně prohlížela. Sledovala jeho křehký povrch posetý skořicovými tečkami. Připomínal jí hvězdičku, a jak se od něj odráželo světlo, vypadal skoro jako živý. Dívence proletěla hlavou myšlenka, co by se stalo, kdyby drobek opravdu živý byl. Připadal jí tak zranitelný.

Nakrčila nos a jemně ho z rozevřené dlaně sfoukla. Dopadl vedle židle na podlahu. Violka se nepatrně odstrčila od stolu a pak se ze svého místa vysoukala.

„Mami, počkej, pomůžu ti!“ zavolala do chodby a lovila přitom zpod stolu zatoulané bačkůrky.

Už už chtěla vyběhnout za maminkou, ale vtom se zarazila. Rozhlédla se, jako by to, co se právě chystala udělat, snad bylo zakázané. Ještě krátce zaváhala, ale pak zamířila k té největší kuchyňské skříni, kde byla spíž. Cosi šustivého v ní popadla a vyběhla z kuchyně provoněné zázvorem.

U stolu se rozhostilo ticho. A protože se ten maličký, věčně hladový červotoč ze svého dřevěného bludiště už dávno odstěhoval, mohl se stůl po Violčině odchodu zdát docela opuštěný.

Jenže zdání občas klame.

Pod stolem je živo

Do liduprázdné kuchyně se přes okno vkradl tenounký sluneční paprsek, kterému se podařilo prodrat přes zamračenou oblohu. Dopadl přímo pod kuchyňský stůl a jeho záře tam odhalila cosi třpytivého.

To se odkudsi vynořil malinkatý tvor. Vypadal podivně, nejspíš jako zářící mravenec v krunýři, který se sem zatoulal z dávno minulých dob. Ploché, protáhlé tělo měl pokryté stříbřitými šupinkami, z hlavy mu trčela dvě tykadla a ze zadečku vyrůstaly tři ocásky, které působily, jako když si navzájem nerozumí – každý si to mířil, kam se mu zachtělo.

Tvoreček měl naspěch. Cupital k drobečku, který Violka upustila na zem a který teď ležel zpola zaklíněný pod odsunutou židlí.

Zdálo se, jako by si ten podivný stříbrný tvoreček běžel na drobku pochutnat. Když k němu ale dorazil, naklonil se a seč mu síly stačily, zatlačil do židle, pod kterou byl drobek uvězněný. Oči mu při té námaze vylézaly z důlků, tváře mu úsilím zčervenaly.

Židle ale stála jako přilepená.

Pokusil se tedy znovu zatlačit. Nožky mu podkluzovaly, síly ho opouštěly, ale nevzdával se. Vtom mu však nožky uklouzly docela, a jak padal, nedobrovolně se do židle opřel celou vahou. Židle konečně povolila a téměř neznatelně se posunula.

Tvor nakrčil nos, aby nasál nalezencovu vůni, a pak promluvil, jako když střílí kulomet:

„Ahoj, zázvorový drobečku! Dám ti jednu dobrou radu do začátku, když už jsem tě dostala z bryndy. Buď opatrný a nenechej se vysát!“

Drobeček při tom projevu nejdřív jen nejistě zamžoural. Pak váhavě otevřel oči, pod nimiž měl rozesety skořicové pihy. Jeho do hněda upečené tělo opravdu ze všeho nejvíc připomínalo maličkatou a trochu šišatou hvězdičku.

„Dovol, abych se představila. Jsem rybenka domácí a můžeš mi říkat Inko!“ chvatně pokračovala rybenka. Pod roztančeným obočím jí zářil dobrosrdečný úsměv.

„A já… Jsem zázvorový drobeček?“ vzpamatovával se nalezenec.

„Přesně tak! A oživila tě naše Violka! Ta kudrnatá holčička, co tě držela v ruce, víš? Moc si tě prohlížela!“ Ince při zmínce o dívence zjihl hlas.

„Jak mě oživila?“ přerušil její dojetí drobeček.

„Přeci tím, že se nad tebou zamýšlela. Kdyby to neudělala, zůstal bys jen obyčejným kusem neživé zázvorové sušenky. Jen nudná hmota bez duše,

chápeš?“ vysvětlovala Inka, pak na drobek mrkla a prohlásila: „Pojď, trochu ti tu hmotu upravím, aby se ti líp fungovalo.“ A hned se dala do práce.

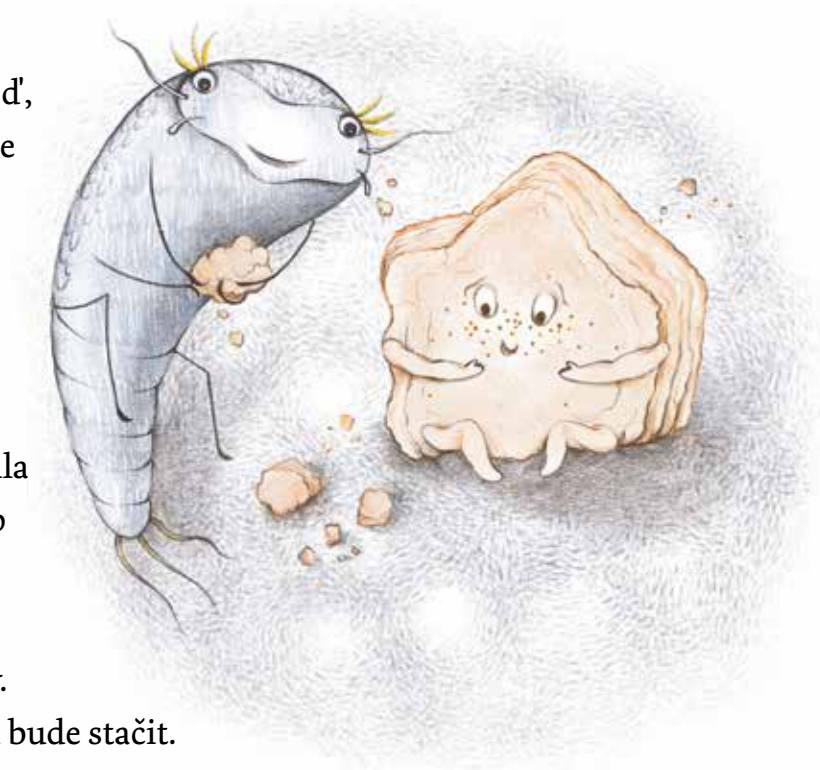

Z neoživených drobečků, které se jen tak povalovaly pod stolem, uplácala ukázkové ruce i nohy. Ty pak opatrně přilepila přesně tam, kam patřily, jako by to nedělala poprvé. Drobeček si nové části těla prohlížel trochu nedůvěřivě, ale zjevně se mu líbily.

„Nohy máš sice krátké, ale to ti bude stačit. Zato ruce budeš mít silné jako opice! Ovšem, proč vy drobci nemáte nos, to je mi záhadou,“ zavrtěla hlavou Inka a radostně se nad svou dobře odvedenou prací zatočila do kolečka.

„A teď honem, všecko ti tady ukážu! Tady pod stolem se totiž nalézá celé Violčino království, její domeček, víš? Chodí si sem hrát. Vidíš, támhle?“ zamířila Inka prstem nad sebe. „Ty hvězdičky si tam nalepila sama. A tady,“ pokračovala celá vzrušená, „tohle je její pusinka, kterou nám tu nechala, když si jednou půjčila maminčinu rtěnku!“

Drobeček si obtisknuté rtíky i třpytivé hvězdičky z dětských samolepek udiveně prohlížel.

„V noci svítí jako opravdické hvězdy! A něco ti prozradím," ztišila Inka hlas, „ústí k nim jedna z červotočích cestiček! Ale pst!" přiložila si ukazováček k puse, „je to takové naše tajemství!" Pak konečně ustoupila, drobeček se mohl posadit a rozhlédnout se okolo.

„Naše? Nikoho dalšího tu nevidím," zapochyboval.

„Nevidíš – ale uvidíš!" pronesla důležitě Inka. „Tak to máme moji maličkost, že, dále pak jeden starý spotřebič a k tomu dva ostřílené drobečky," vypočítávala Inka svým zběsilým tempem, ale najednou se zarazila a skoro dojatě řekla: „Mám takovou radost, že je nás o jednoho víc!

„Proč jsi předtím mluvila o tom, ať se nenechám vysát?" zjišťoval obezřetně drobeček.

Inka pokývla hlavičkou: „No jo, to bylo kvůli Aloisovi! To je právě ten náš starý spotřebič, víš, vysavač, stará škola, žijeme tu v takové symbióze, chápeš? Má drobky rád, občas s nimi i zažertuje. Měl bys ho vidět při práci, vypadá vždycky jako v posledním tažení a strašlivě hučí!"

Drobeček by měl otázek mnohem víc, ale Inka už zase spěchala dál a on měl co dělat, aby jí na svých krátkých, právě přidělaných nožkách stačil.

Rybenka Inka zasahuje

„Vidíš támhle tu knihovnu? Knížky já přímo žeru!“ pravila pyšně Inka, aby pozornost obrátila zpátky na sebe. Všechny tři ocásky se jí přitom spokojeně rozvlnily.

„Chachá, taková šaškárna! Budu ti říkat Mastný baret!“ ozval se z opačné strany stolu posměšný hlas.

Inka s drobečkem zpozorněli.

„Jaká šaškárna? Náhodou zdůrazňuje mou přirozenost!“ bránil se pyšně druhý hlas.

Inka na drobečka kývla: „Pojď, představím tě kamarádům!“ Na odpověď nečekala a už ho táhla ve směru, odkud hlasy přicházely.

Když přispěchali blíž, drobeček se zarazil. Pohybovali se tam další dva drobci a na první pohled bylo zřejmé, že jsou každý z jiného těsta.

První byl tmavý a celý baculatý, a zrovna si upravoval šedivý baret, který mu sklouzl do mastného čela.

ALO-IS 4000

„To je Vdoleček," vysvětlovala Inka, „a ten hubený vedle, co se tak mračí, to je náš Piškot!"

Když tmavší drobek zpozoroval přicházející dvojici, narovnal si baret a celý nadšením nadskočil. Pracně nasazená pokrývka hlavy se mu přitom opět svezla hluboko do mastného čela.

„Náš Vdoleček je na parádu," špitla Inka k drobečkovi.

„Ten nový prachový baret ti moc sluší!" zavolala Inka na Vdolečka, který se tou lichotkou rozsvítil jako lampička.

Druhý drobek, ten tenký a světlý, se zamračil ještě o něco přísněji. Inka si jeho zachmuřeného výrazu hned všimla.

„Piškot je bručoun, víš, furt na všecko remcá, ale já ho mám i tak ráda!" vysvětlila Inka drobečkovi a obrátila se k oběma kamarádům.

„Musím vám představit nového drobečka, kterého dneska oživila naše Violka! Odlomil se ze zázvorové sušenky!"

Drobeček se na oba své druhy nejistě usmál a od skořice kropenatá tvář mu zčervenala ostychem.

„Můžeme ti říkat Zázvoráčku nebo třeba Zázvorku. Co se ti víc líbí?" zjišťoval zčerstva Vdoleček.

„Zázvorek," špitl nováček a sklopil pohled k podlaze.

„Uklízet s námi, doufám, bude?" ujišťoval se Piškot a zachmuřeně kývl na hromádku prachu před sebou.

„Jasně, že bude!“ uklidňovala věčného morouse Inka a obrátila se k Zázvorkovi: „Všichni tři tady společně pod stolem uklízíme prach, víš? Violka je totiž na prach alergická, takže když ho pořádně vysmejčíme, nebude ji dráždit v nosíku ani nutit kýchat…“

„Čímž pádem si sem pořád bude chodit hrát!“ skočil Rybence do řeči Vdoleček, který neskrýval radost z nového kamaráda.

„Uklízíme taky kvůli Aloisovi, aby si rodina nepořídila nový vysavač. Radši si ani nepředstavuji, co by tu s nějakým novým výkonným přístrojem nastalo za pořádky!“ Inka se nad tou představou celá zachvěla.

Do kuchyně náhle vletěly hlasy. To se z prádelny vracela maminka se svojí malou pomocnicí. Maminka ale zjevně nebyla v dobrém rozpoložení. V ruce držela sáček s kupovanými zázvorovými sušenkami, který si Violka přinesla do prádelny, a jakmile vešly do kuchyně, zamířila s ním rovnou ke koši.

Violka stačila jen zalapat po dechu, než pytlík se sušenkami zmizel mezi odpadky.

Vdoleček s Piškotem to sledovali zpod stolu, a i to nejpropečenější zrnko mouky se v nich při tom pohledu zachvělo.

Vdoleček sejmul z hlavy baret a cosi tiše pronesl. Možná to bylo rozloučení s vyhozenými sušenkami, možná odsudek maminčina počínání, Zázvorek nevěděl.

Když pohlédl na Inku, zpozoroval, že také ona nesouhlasně kroutí hlavou, ale Zázvorka samotného to nechávalo chladným. Co je mu do nějakých kupovaných sušenek?

Holčička začala popotahovat, a tak si k ní maminka klekla, aby situaci vysvětlila: „Tebe honila mlsná a mrzí tě, že jsem ti ty kupované sušenky vyhodila, je to tak? Víš, Kudrlinko, mě rozzlobilo, že ses takhle před Štědrým dnem chtěla nacpat kupovanými sladkostmi. Měla jsem vztek, tak jsem se těch sušenek potřebovala co nejdřív zbavit, abych to naštvání ze sebe dostala."

Violka se ohlédla po koši s odpadky.

„Co by ti teď pomohlo, abys nebyla smutná?" zjišťovala maminka.

„Ještě pár našich sušenek, mami," navrhla Violka. Maminka pokývla hlavou a usmála se. Vstala, několik sušenek nandala na talířek a podala ho dcerce. Ta se s ním pak spokojeně usadila na obvyklé místo u stolu.

Když jí o chvilku později zmizela poslední sušenka v puse, už měla plnou hlavu něčeho jiného. „Mami, a můžu si teď pohrát v domečku?"

„To víš, že jo, ale nejdřív tam po tvojí svačince musím vysát!" souhlasila maminka.

„Bude se vysávat! Všichni se honem schovejte!" varovně zvýšila hlas Inka.

Piškot s Vdolečkem v mžiku zalezli do spár v podlaze. Inka mrskla ocásky a střelhbitě zmizela pod nohou stolu. Každý z obyvatel malého království pod stolem přesně věděl, kam se uchýlit.

Jediný, kdo zůstal na místě, byl Zázvorek. Vyplašeně se rozhlížel, nevěděl, co si počít, kam se honem ukrýt.

Ozval se hukot. Vysavač se rozběhl. Lomoz byl tak nesnesitelný, že si opuštěný Zázvorek musel rukama zacpat uši. Mezitím se okolo vytvořil vzdušný vír. Nasál jednu z prachových hromádek a ta prosvištěla jen kousek od drobka.

Vyděšený Zázvorek se přikrčil k zemi. Doufal, že se tak před nebezpečím zachrání.

Vysavač jezdil sem a tam. S každým pohybem byl drobečkovi o kousek blíž, hukot byl čím dál nesnesitelnější. Ruce na uších už Zázvorkovi vůbec nepomáhaly. Pochopil, že jestli se chce zachránit, musí se odhodlat k činu. Zvedl se a vyrazil.

Příliš pozdě. Podtlak už byl tak silný, že ho nepustil. Zázvorek upadl na zem. Z tváře se mu nárazem odchlípla jedna skořicová tečka. Vysavač ji v mžiku lačně nasál. Už jen vteřinka a jistě pohltí ve svých útrobách i jeho samého.

V tom okamžiku vystřelila ze svého úkrytu Inka. Popadla Zázvorka a snažila se ho odvléct pryč.

Starý vysavač to zaznamenal. Zarachotil a sám od sebe si zmírnil sací výkon. Maminka zakroutila hlavou, posuvným tlačítkem se snažila výkon znovu zesílit, ale vysavač neposlouchal.

Inka pochopila, že jí tím Alois dává příležitost. Teď, nebo nikdy! Napnula všechny své síly a zabrala. Sevřela Zázvorkovi ruku a společně doběhli do bezpečí úzké mezírky v dlažbě. Vtlačila drobka dovnitř a zalehla ho svým stříbřitým tělem. Právě včas. Alois právě přerachotil přes jejich úkryt.

O malou chvíli později maminka vysavač vypnula, hukot ustal a v místnosti se zase rozhostilo ticho.

Violka je magická bytost

Vysávání rozvířilo prach, jehož drobné šedivé částečky teď dopadaly zpátky na podlahu. Zázvorek v bezpečí úkrytu cítil, jak mu buší srdce. Cítil i to Inčino, bilo podobně prudce, ale u věčně zrychlené rybenky to možná nebylo až tak neobvyklé. Drobeček polkl, aby svlažil stažené hrdlo.

„Hučí čím dál víc a vysává čím dál míň," poznamenala maminka na účet starého vysavače. Ve skutečnosti se ale na domácího pomocníka za jeho rostoucí dýchavičnost nezlobila, protože i když by to nikomu na světě nepřiznala, jen při vysávání si mohla hlasitě prozpěvovat, aniž si musela lámat hlavu s tím, že zpívá trochu falešně a většinou i mimo rytmus.

Cosi zašustilo a pod stolem se najednou zešeřilo. Maminka přes něj přehodila průhlednou voálovou látku.

Domeček pro Violku byl téměř hotový. Zbývalo ho už jen zařídit. To ale čekalo jen a jen na Violku.

Pod stolem se tak postupně ocitl růžový chlupatý kobereček, kulatý sametový sedák, dětský čajový servis, oblíbená kniha a plyšové kuřátko „Krákoře“ s fialovým šátkem okolo krku.

Sedák posloužil jako stůl pro čajový servis.

„Chceš si na hraní vypůjčit naši starou konvici jako posledně?“ zjišťovala maminka.

„Chci. A ty ji vyhodíš do koše?“ zajímalo Violku.

„Ještě nevím, Kudrlinko,“ zaváhala maminka.

Holčička se s odpovědí spokojila a vrhla se na vlastní hru. „Co takhle malinový čajíček?“ zeptala se svého plyšového kamaráda a už se hrnula do předvádění, jak do plastové konvice veselé barvy nalévá vodu. Když usoudila, že je jí tak akorát, zmáčkla spínač pro start.

„*Píííííp*,“ našpulila rtíky, aby zvuk zněl jako ve skutečnosti. Potom složila ruce do klína a vyčkávala tak, jak to vídala u maminky, když si vařila kávu.

A u čekání přemýšlela. Byla ráda, že si může s konvicí pěkně pohrát. Taková konvice se v domečku ještě bude hodit. Ještě musí uvařit čajíček svým ostatním plyšákům a taky mamince a tatínkovi, uvažovala. Co by se muselo stát, aby u nich doma mohla konvice zůstat?

Zázvorový drobeček po dívence z bezpečí skrýše po očku pokukoval.

„Sleduj, Zázvorku, Violka se právě zamyslela! Určitě díky ní ožije i ta stará konvice! Zbožňuju tu její malou, chytrou hlavičku plnou báječných nápadů a fantazie!“ svěřovala se Inka a soukala se z úkrytu ven, aby měla dění pěkně na dosah ruky.

Drobeček Inčina slova o oživování příliš nevnímal. Nedokázal totiž pochopit, proč se Inka takhle dobrovolně vzdává bezpečí skrýše. Vzápětí ho ale překvapil sípavý, rozhořčený hlas: „Aloisi, vysvětli mi laskavě, proč mám vařit vodu jen *jako*, když ještě funguji? Proč zrovna já mám opustit svůj domov?! Ty jsi mnohem plesnivější než já, a přesto tě tady nechávají. To není fér!“

Ale Alois čerstvě oživlé konvici neodpovídal, protože po maminčině vysávání tvrdě usnul. A tak konvice jen vzdychla a uraženě se odmlčela.

Violka pípla, jako že je voda hotová, a zalila čaj sobě i kuřátku. Sklonila se k jeho plyšové hlavičce a toužebně zašeptala: „Kuře Krákoře, já bych letos pod stromečkem chtěla najít nějakého opravdického zvířecího kamaráda, ale maminka s tatínkem se bojí, aby mi nepřitížil. Kvůli té mojí alergii.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Pod stolem*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.